

Plan- og Landdistriktsstyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V
hoeringplan@plst.dk

Landbrug & Fødevarer

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V
T +45 3339 4000
F +45 3339 4141
E info@lf.dk
W www.lf.dk
CVR DK 25 52 95 29

Landbrug & Fødevarers høringssvar til forslag til Lov om ændring af planloven og forskellige andre love, sagsnummer 2022-7022

Plan- og Landdistriktsstyrelsen har den 15. maj 2023 udsendt forslag til Lov om ændring af planloven og forskellige andre love med høringsfrist den 23. juni 2023.

Det stigende pres på arealerne i det åbne land betyder, at det er væsentligt, at ønsket om at give kommunerne flere muligheder for større fleksibilitet ikke utilsigtet medfører flere krav, men i stedet understøtter Danmarks styrkeposition som en stærk fødevarerproducerende nation. En rapport fra Teknologirådet og Aalborg Universitet har vist, at hvis alle mål og ønsker til arealanvendelsen skal nås, skal der bruges 130-140 % af Danmarks areal. Der er derfor god grund til at være varsom, når der udlægges arealer til ændret arealanvendelse.

Fastholdelse af landbrugsproduktionen

Ændring af planloven giver en række muligheder for ændret arealanvendelse, herunder etablering af turismeprojekter, regler for sommerhusgrunde, Ø-udviklingsplaner og overførsel af landsbyer til byzone.

Landbrug & Fødevarer kan tilslutte sig ønsket om mere liv uden for de store byer og er enig i behovet for en mere fleksibel arealanvendelse. Det er dog en forudsætning, at en ændret arealanvendelse uden for byerne kan ske uden at begrænse landbrugsproduktionen i Danmark.

Lovforslagets muligheder for ændrede arealanvendelser vil i mange tilfælde betyde afledte konsekvenser i form af skærpede lugt- og støjkrav til omkringliggende landbrug, som vil begrænse både den nuværende drift, men også den fremtidige udvikling. Det er derfor helt afgørende, at en mere fleksibel arealanvendelse kun tillades, hvis det sikres, at landbrugene ikke bliver påvirket negativt som følge af krav i miljøreglerne. Det kan fx ske via dispensationer eller lempelser i lugt- og støjreguleringen.

Etablering af minivådområder på marker inden for strandbeskyttelseslinjen

Med gældende regler er der i praksis ikke mulighed for at anlægge et minivådområde inden for strandbeskyttelseslinjen, selvom det i mange tilfælde giver den bedste miljøeffekt.

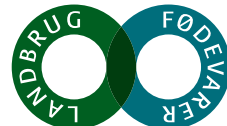
Landbrug & Fødevarer skal derfor foreslå, at der sker en ændring af naturbeskyttelsesloven således, at det bliver muligt at dispensere til, at minivådområder kan etableres på marker inden for strandbeskyttelseslinjen. Jf. yderligere bemærkninger under de specifikke bemærkninger.

Styrkelse af den vedvarende energi

Landbrug & Fødevarer ser positivt på ændringer i forhold til vedvarende energi, som vil skabe mere klare og styrkede rammer for udbygningen af VE-anlæg.

Landbrug & Fødevarer er erhvervsorganisation for landbruget, fødevarer- og agroindustrien. Med en eksport på over 120 milliarder kroner årligt og med 141.000 beskæftigede repræsenterer vi et af Danmarks vigtigste eksporterhverv.

Ved at nytænke og synliggøre erhvervets bidrag til samfundet sikrer vi vores medlemmer en stærk placering i Danmark og globalt.

Landbrug & Fødevarer skal dog anmode om, at der ses nærmere på udmøntningen af planlovens kapitel 2a om planlægning i kystnærhedszonen. Her er det i dag praksis, at der er en generel funktionel begrundelse for opstilling af vindmøller i kystnærhedszonen, hvor vindforholdene er mere velegnede end længere inde i landet. Den administrative praksis anerkender dog ikke den generelle funktionelle begrundelse for solceller i kystnærhedszoner, selvom der er en højere solindstråling ved kysterne, som har en dokumenteret positiv effekt på solcellernes ydeevne, på samme vis som vindforholdene har det på vindmøllernes effekt i disse zoner. Færre skyer og genskin ved kysten kan tillige betyde en højere og mere effektiv udnyttelse af opsatte solcelleanlæg.

Landbrug & Fødevarer vil derfor kraftigt henstille til, at det i bemærkningerne præciseres, at der kan være positive effekter ved kystnær placering af solcelleanlæg, og at dette også vil fremgå af den kommende bekendtgørelse og tilhørende vejledning.

Gennemsigtige klageregler i forhold til bonus-lokalplaner med dispensation fra Naturbeskyttelsesloven

Landbrug & Fødevarer anerkender hensigten med regelforenkling i forbindelse med bonus-lokalplaner. Ved at indsætte bestemmelser i planloven, der giver kommunerne mulighed for at dispensere for naturbeskyttelsesloven §§16-19 regler om bygge- og beskyttelseslinier i forbindelse med vedtagelse af en lokalplan planlovens § 36 stk. 1 nr. 6.

Vi er dog bekymrede for retssikkerheden og uklarhed i forhold til klager, idet klager over lokalplaner behandles af Planklagenævnet, mens dispensationer efter naturbeskyttelsesloven behandles af Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

For at sikre den nødvendige gennemsækelighed i forhold til klager i denne type sager er det vigtigt, at der er tydelige henvisninger i både planloven og naturbeskyttelsesloven til de specifikke bestemmelser. Ligeledes bør nævnenes kompetence til at behandle de enkelte klagemaer i en samlet afgørelse, som hjemler både til planloven og naturbeskyttelsesloven, fremgå tydeligt, så borgernes retssikkerhed sikres, og nævnene varetager de korrekte hensyn ifm. klagesagsbehandlingen.

Placering af fritliggende gyllebeholdere

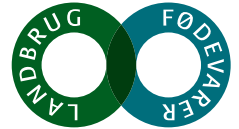
Det har hidtil været muligt at få landzonetilladelse efter planlovens § 35, stk. 1 til placering af gyllebeholdere, der ikke er erhvervsmæssigt nødvendige for driften af den pågældende landbrugsejendom, og ikke ligger i tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesareal.

Baseret på en seneste afgørelse fra Planklagenævnet (22/11974) kan det nu fortolkes, at det ikke længere er muligt at få meddelt landzonetilladelse til en fritliggende gyllebeholder. Dette giver store vanskeligheder for de pågældende bedrifter, herunder trafikgener på grund af en u hensigtsmæssig placering af gyllebeholdere i det åbne land.

Landbrug & Fødevarer finder det nødvendigt at få præciseret vejledningen til landzonebestemmelsen i § 35, stk. 1, så det fortsat sikres, at der kan meddeles landzonetilladelse til etablering af fritliggende gyllebeholdere. I præciseringen bør det fremgå, hvilke saglige elementer, der kan indgå i den samlede vurdering.

Behov for en konsolideret udgave af planloven

For overskuelighedens skyld skal Landbrug & Fødevarer opfordre ministeriet til at udarbejde en konsolideret udgave af loven.

Specifikke bemærkninger

Nedenfor fremgår Landbrug & Fødevarers specifikke bemærkninger delt op efter de punkter, der fremgår af lovforslaget.

3. Ophør af Landsplanredegørelsen

Landbrug & Fødevarer anerkender behovet for regelforenklning, men undrer sig over forslaget om at nedlægge landsplanredegørelsen uden den erstattes af et alternativt instrument, som kan give overordnede sigtelinjer og prioriteringer for vigtige temaer af væsentlige samfundsinteresser, som f.eks. planlægning for vedvarende energi og beskyttelse af erhvervsliv, der var temaet i den seneste landsplanredegørelse.

Det vil være stærkt uhensigtsmæssigt, hvis der i kommunerne udvikler 98 forskellige usammenhængende prioriteringer inden for planlægning af emner af væsentlig betydning for hele samfundets udvikling.

2. Turismeprojekter

Ændringen vil betyde at overflødiggjorte bygninger, der ikke opfylder kriteriet i planlovens § 4 a, stk. 1, nr. 2 om etablering i tilknytning til øvrige turismemæssige aktiviteter, kan inddrages til turismeprojekter, selvom de er beliggende indenfor strandbeskyttelseslinjen.

De danske strande er et værdifuldt aktivt, som der bør værnes om. Mulighederne for aktivitet inden for strandbeskyttelseslinjen bør dog kunne udvides, så lokale friluftsliv, turismen og almindelige grundejeres frihed til mindre tilpasninger på deres ejendom på balanceret vis understøttes. Ligeledes bør allerede eksisterende overflødig bygninger kunne anvendes til, f.eks. staldanlæg.

Det bør dog en forudsætning, at muligheden for projekterne sker uden negativ påvirkning af omkringliggende landbrug.

3. Ubebyggede sommerhuse kan ikke søges tilbageført til landzone

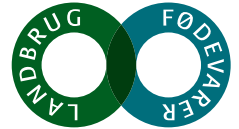
Det fremgår af planlovens § 5 b, stk. 4, at i forbindelse med ansøgning om udlæg af nye sommerhusgrunde i kystnærhedszonen skal den enkelte kommunalbestyrelse anvise hvilke ubebyggede sommerhusgrunde i kystnærhedszonen, der kan tilbageføres til landzone, så der byttes eksisterende ubebyggede sommerhusområder ud med nye i forholdet 1:1 i de kommuner, hvor det er muligt.

Ændringen af § 5 b, stk. 4, nr. 2, i lov om planlægning betyder, at en ubebygget sommerhusgrund, der ikke kan bebygges, heller ikke kan blive tilbageført til landzone.

Det er særdeles uhensigtsmæssigt, at ubebyggede sommerhusgrunde, der alligevel aldrig kan bebygges, ikke kan gå tilbage til landzonen. Samtidig vil det have væsentlige konsekvenser for det omkringliggende erhvervsliv, herunder for f.eks. husdyrbrug, fordi miljøreguleringen afhænger af planlægningen af det omkringliggende område.

Det følger af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 31, stk. 1, at geneniveauerne for lugt fra husdyrbrug maksimalt må være:

- 1) 5 OUE og 1 LE pr. m³ i områder omfattet af husdyrbruglovens § 6, stk. 1, nr. 1 i husdyrbrugloven.

- a. § 6, stk. 1, nr. 1: I et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde.
- 2) 7 OUE og 3 LE pr. m³ i områder omfattet af § 6, stk. 1, nr. 2 i husdyrbrugloven samt ved beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften, hvor der indenfor en afstand af 200 m ligger flere end 6 beboelsesbygninger på hver sin ejendom uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften (samlet bebyggelse).
 - a. § 6, stk. 1, nr. 2: I et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.
- 3) 15 OUE og 10 LE pr. m³ ved beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af de ansvarlige for driften.

Sommerhusområder, der ikke er benyttet og heller ikke kan benyttes til sommerhusbebyggelse – pga. af f.eks. naturbeskyttelsesloven – vil således, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 31, stk. 1, nr. 1 være omfattet af de strengeste lugtgenekrav, selvom den faktiske anvendelse overhovedet ikke er lugtfølsom.

Vi har forståelse for, at der ikke som følge af tilbageførslen kan skabes nye sommerhusområder, men dette bør løses ved at sommerhusarealer, der ikke kan bebygges som følge af naturbeskyttelsesloven el.lign., ved tilbageførsel enten helt eller delvist skal fradrages fra § 5 b, stk. 4, nr. 2s "nybyggede" arealer. Dvs. at hvis der tilbageføres 5.000 m² sommerhusareal, hvoraf 500 m² er beskyttede af naturbeskyttelsesloven, så kan der alene udlægges 4.500 m² nye arealer.

Alternativt bør der i husdyrreguleringen, som konsekvens heraf, tilføjes en mulighed for dispensation for lugt og støj i konkrete tilfælde.

4. Ø-udviklingsplaner

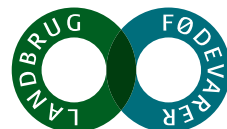
Det fremgår af planlovens § 5 a, stk. 1, at kystnærhedszonen uden for udviklingsområder, jf. § 5 b, stk. 2, skal søges friholdt for bebyggelse og anlæg, som ikke er afhængige af kystnærhed. For planlægningen i kystnærhedszonen gælder, jf. § 5 b, at der kun må inddrages nye arealer i byzone og planlægges for anlæg i landzone, såfremt der er en særlig planlægningsmæssig eller funktionel begrundelse for kystnær lokalisering.

Det følger af den foreslåede ændring af § 5 b, at der tilføjes et stk. 10, hvorefter ministeren for landdistrikter efter aftale med miljøministeren kan godkende, at kommunalbestyrelsen vedtager en ø-udviklingsplan, der fraviger § 5 b, stk. 1, og § 35, stk. 1, jf. § 36, stk. 1, nr. 6.

Det følger endvidere af den foreslåede ændring, at en ø-udviklingsplan vil få retsvirkning som en lokalplan og vil skulle tilvejebringes efter reglerne om lokalplaner.

Derudover fremgår det af bemærkningerne, at planen skal omfatte hele øen og fastlægge sammenhængen mellem lokal udvikling og fortsat hensyntagen til beskyttelsen af natur og landskab.

Forslaget om en ø-udviklingsplan kan få betydning for det omkringliggende erhverv, fordi ø-udviklingsplanen vil få retsvirkning som en lokalplan f.eks. ved at skærpe lugtgenefastholdene for eksisterende husdyrbrug. Dette kan ikke alene ske ved, at der udpeges nye by- og sommerhuszoner indenfor kystområderne, men også – utilsigtet, som konsekvens af at planen skal omfatte hele øen – ved at udpege kommende eller eksisterende boligbebyggelse i landzoner,

hvorved området bliver pålagt skærpede lugtgenerrestriktioner, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 31, stk. 1, nr. 2.

Problemstillingen kan løses på en række forskellige måder, f.eks. ved

- 1) at begrænse ø-udviklingsplanerne, så de kun kan anvendes for begrænsede områder og/eller ikke for områder i landzone,
- 2) at ø-udviklingsplanerne ikke får virkning som lokalplaner, men tillægges dens egne særlige retsvirkninger,
- 3) eller ved at indlægge dispensationsmuligheder i husdyrreguleringen, der sikrer erhvervslivet mulighed for fortsat drift og udvikling, selvom der sker planlægning ved ø-udviklingsplaner.

Det er vigtigt, at ø-udviklingsplanen ikke skaber nye begrænsninger for udnyttelsen af arealerne i landzonen, jf. planlovens § 15, stk. 5.

Det bør sikres, at der ikke skal søges tilladelse fra ministerierne og foretages en revision af ø-udviklingsplanen, hver gang der foretages en mindre ændring. Derudover er det vigtigt, at der skabes klarhed over dispensationsmulighederne for ø-udviklingsplanen, jf. planlovens § 19.

Loven bør sikre, at en lokalplanlægning ved ø-udviklingsplan, ikke utilsigtet medfører lokalplanpligt for projekter, der ellers ikke havde medført lokalplanpligt. F.eks. mindre byggerier, ændringer af eksisterende landbrug, nye husdyrbrug, mv. Det kan medføre en væsentlig forøgelse af omkostningerne for de små ø-samfund og skabe en unødigt byrdefuld administration.

Vi vil opfordre til, at der hurtigt udarbejdes en udførlig vejledning til kommunerne om, hvorledes en ø-udviklingsplan i praksis kan udformes og dens retsvirkninger.

Endelig ønsker Landbrug & Fødevarer afklaret om ø-udviklingsplaner også kan tillægges bonusvirkning ift. naturbeskyttelseslovens §§ 16, 17, 18 og 19, idet der alene er henvist til planlovens § 35, stk. 1.

11. Grønne arealer i kommuneplanrammerne

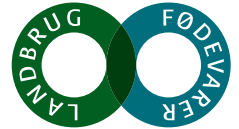
Den foreslåede bestemmelse i § 11 b, stk. 1, nr. 4, giver kommunerne mulighed for i kommuneplanen at fastsætte en minimumsprocent for andelen af grønne arealer, herunder naturarealer, i et rammeområde – ”begrønning” af området – til brug for efterfølgende lokalplanlægning.

Landbrug & Fødevarer opfordrer til, at det kommer til at fremgår klart af loven, at der alene kan opsættes rammer for grønne arealer i by- og sommerhuszoner, idet oprettelsen og kvaliteten af grønne arealer inden for landbrugsjorder reguleres af anden lovgivning.

Det bør endvidere sikres, at grønne arealer i byerne ikke betyder restriktioner for produktionsvirksomheder, hvis et grønt areal fx bliver omfattet af beskyttelsen i naturbeskyttelseslovens § 3 eller der indvander beskyttede arter.

13. Landsbyer kan overføres til byzoner uanset § 11 a, stk. 6-8

Den foreslåede bestemmelse i § 11 b, stk. 5, vil medføre, at kommunalbestyrelsen får mulighed for at overføre hele landsbyer til byzone med udgangspunkt i kommuneplanens hovedstruktur, herunder især de overordnede mål for kommunens bymønster (by- og centerstruktur), og på baggrund af kommunens strategiske planlægning for landsbyer og inden

for rammerne af de hensyn, der er angivet i loven, herunder natur- og landskabsinteresser.

Landbrug & Fødevarer finder muligheden for at kunne overføre landsbyer til byzoner uhensigtsmæssig, og at den vil få en urimelig og væsentlig indvirkning på omkringliggende eksisterende landbrugs muligheder for fortsat drift og udvikling.

Det foreslås, at landsbyer alene kan overføres til byzone, hvis kravene i § 15 b er overholdte, herunder at lugtgeneafstanden til husdyrbrug kan overholdes og husdyrbrugene fortsat kan udvikle sig. Alternativt kan der ses på muligheder for lempede lugtkrav – og for den sags skyld også støjkraft.

15. Forbud kan ikke nedlægges til lovlig anvendelse

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at kommunalbestyrelsen kan forbyde bebyggelse, ændret anvendelse af bebyggelse eller ubebyggede arealer, der er etableret ulovligt efter anden lovgivning, herunder bygge Lovgivingen.

Det er almindelig retspraksis, at der ikke kan nedlægges forbud mod eksisterende lovlig drift, hvorfor denne ændring fremstår som værende unødvendig. Landbrug & Fødevarer skal derfor anmode om, at den konkrete baggrund for ændringen fremgår af lovbemærkningerne, herunder hvilken Planklagenævns praksis der henvises til i bemærkningerne.

17., 19. + 20. Opdatering af lokalplankataloget, jf. planlovens § 15

Ændringen af § 15, stk. 2, nr. 12, der bliver nr. 14, betyder at det fremgår udtrykkeligt, at fællesanlæg bl.a. kan være parkeringspladser og infrastruktur for alternative drivmidler til transport i tilknytning hertil.

Den foreslåede bestemmelse i § 15, stk. 2, nr. 15, indebærer, at der i en lokalplan kan fastsættes bestemmelser om tilvejebringelse af infrastruktur for alternative drivmidler til transport som betingelse for ændret anvendelse af eksisterende bebyggelse med tilhørende parkeringspladser.

De oplyste nye planlægningsmuligheder bør undtages fra landzonelokalplaner, jf. § 15, stk. 5, idet de primært er relevante for og tiltænkt byudvikling.

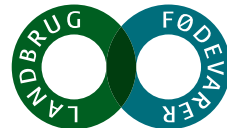
21. Regulering udenfor lokalplansområdet

Den foreslåede ændring indebærer, at etablering af afværgeforanstaltninger til sikring mod oversvømmelse eller erosion i områder, der kan blive udsat for oversvømmelse eller erosion, når der planlægges for en lokalplan, udvides til også at omfatte i eller uden for det af lokalplanen omfattede område.

Der er tale om en væsentlig ændring ift. at lokalplansindhold hidtil kun har fundet anvendelse inden for den geografiske afgrænsning af planen. Det bør derfor præciseres i lovforarbejder, hvor langt dette område udenfor lokalplanen kan strække sig.

25. Dispensation fra naturbeskyttelsesloven

Det er meget vigtigt, at henvisninger til naturbeskyttelsesloven fremgår tydeligt i planloven. Dernæst bør det også fremgå i forarbejderne og i vejledningen, hvordan klageadgangen til en lokalplan indeholdende dispensationer fra naturbeskyttelseslovens §§ 16-19 fungerer ift. kommunens enkelte afgørelse, da Planklagenævnet har kompetence til at behandle planforhold, og Miljø- og

Fødevareklagenævnet har kompetence til at behandle forhold omhandlende naturbeskyttelsesloven.

Kommuner bør tillige vejledes grundigt, så det sikres at formålene bag §§ 16-19 i naturbeskyttelsesloven respekteres i plansagen, og at gennemskueligheden ift. klageadgang af de enkelte forhold i den samlede afgørelse sikres.

26. Fjernelse af undtagelse i § 15, stk. 5

Det foreslås, at henvisningen til § 15, stk. 2, nr. 9, udgår af planlovens § 15, stk. 5, idet henvisningen er fejlagtig og ikke har relevans. Det anføres i bemærkningerne, at der i praksis ikke kunne forekomme lokalplanlægning for landzonearealer, der både fastlægges til jordbrugsmæssig anvendelse og samtidig omfattes af krav efter § 15, stk. 2, nr. 9, om, at 25 pct. Af boligmassen skal være almene boliger.

Det er angivet, at nr. 9 ikke er relevant for jordbrugsmæssig anvendelse. Derfor undrer det, at man foreslår at fjerne den. Landbrug & Fødevarer er bekymret for, at det sender et forkert indtryk, at bestemmelsen fjernes og foretrækker, at stk. 5 bibeholdes i nuværende form, dog med de til pkt. 17, 19 og 20 foreslåede tilføjelser.

27. Tidsbegrænset dispensation

Tilføjelsen indebærer, at kommunalbestyrelsen i en lokalplan kan fastsætte bestemmelser om midlertidig anvendelse af arealer, der ligger i byzone. Den midlertidige anvendelse skal tidsbegrænses til højst til år og kan ved kommunalbestyrelsens dispensation forlænges med op til fem år ad gangen.

For at sikre, at kommunalbestyrelsen ikke fastsætter uhensigtsmæssige bestemmelser om midlertidig anvendelse af arealer, hvor der i forvejen er husdyrbrug eller andre virksomheder, som påvirker områder med lugt, støv eller anden forurening, så bør § 15, stk. 17 respektere reglerne i § 15 b. Alternativt kan der ses på muligheder for lempede lugtkrav – og støjkrav.

30. Udlægning af hoteller, kontorerhverv o.l. i områder belastet af støj i byerne

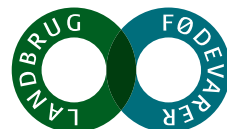
Ændringen vil gøre det muligt at placere hoteller, kontorerhverv o.l. i områder belastet af støj på samme vilkår, som for etablering af boliger.

Landbrug & Fødevarer skal i forbindelse med denne ændring bemærke, at det bør sikres, at en ændret arealanvendelse ikke får negativ betydning for produktionsvirksomhedernes drift og fremtidige udviklingsmuligheder.

32. Redegørelse for el-produktion mv. fra planlagte vindmøller og solcelleanlæg

Det følger af lovforslagets pkt. 3.3.5, at der under § 16 indsættes stk. 12, hvorefter redegørelsen til lokalplansforslag for vindmøller og solcelleanlæg skal indeholde oplysninger om de planlagte anlægs kapacitet som MW pr. teknologi samt den forventede elproduktion angivet som MWh pr. år. Den foreslåede ændring skal støtte op om "Klimaaf tale om grøn strøm og varme" fra 2022, hvori aftaleparterne (Socialdemokratiet, Venstre, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Alternativet og Kristendemokraterne) er enige om at sikre rammevilkår, der kan muliggøre en firedobling af den samlede el-produktion fra solenergi og landvind frem mod 2030.

Landbrug & Fødevarer ser det som et vigtigt element at gøre det obligatorisk for kommuner at redegøre for de planlagte anlægs kapacitet og el-produktion med henblik på hurtigst muligt at få

lavet forpligtende minimumsmålsætninger for kommunerne. En sådan redegørelse kan bidrage til den nødvendige monitorering af udviklingen i de enkelte områder, så det sikres, at alle bidrager positivt til at opnå det politisk fastsatte mål om en firedobling af landbaseret vedvarende energi frem mod 2030.

I forlængelse heraf bør der indføres en benchmarking af sagsbehandlingstiden i kommunerne sideløbende med de forpligtende målsætninger, så der bliver sat tempo på sagsbehandlingen af ny vedvarende energi. Dette kan understøttes gennem VE-rejseholdet, der også blev vedtaget med førnævnte klimaaftale om grøn strøm og varme.

37. Stiftsøvrighedens adgang til at gøre indsigelse mod planlægning for vindmøller og solceller

Med baggrund i indholdet af "Klimaaftale om grøn strøm og varme" fra 2022, hvori behovet for klarere planlægningsrammer for VE stod som et centralt indsatsområde, indeholder dette lovforslag en begrænsning af stiftsøvrighedens mulighed for selvstændigt at fremsætte indsigelse mod lokalplanlægningen for vindmøller og solceller. Konkret følger det af lovforslagets pkt. 3.3.7, at stiftsøvrighedens automatiske indsigelsesmuligheder fokuseres på VE-anlæg, der etableres inden for en radius på 1.000 m fra en kirkebygning og 2.000 m for solceller med en højde på mindst 250 m.

Derudover fastholdes ministerens mulighed for at fremsætte indsigelser mod et lokalplansforslag ud fra særlige hensyn, som ministeren varetager jf. §29, stk. 3, 1. pkt. I denne sammenhæng vil det åbne op for, at stiftsøvrigheden kan anmode kirkeministeren om at fremsætte indsigelse mod VE-anlæg, der planlægges i en større afstand end de 1.000 – 2.000 m.

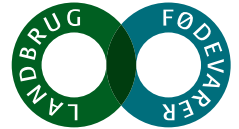
Landbrug & Fødevarer vil gerne kvittere for, at der med forslaget skabes mere klare og styrkede rammer for udbygningen af VE-anlæg. Det er vigtigt, at vi skaber gode saglige hensyn i de indsigelsesmuligheder, der findes til lokalplansforslag. Der bør derfor også selvsagt være nogle klare kriterier for, hvilke parametre den indsigelsesret, som stiftsøvrigheden har inden for den definerede radius, da 1.000 m. ikke nødvendigvis udgør en negativ indvirkning på indsyn eller udsyn fra kirken.

Vi mener den udvidede mulighed for stiftsøvrigheden til at gøre indsigelser gennem anmodninger til ministeren bør fjernes (§ 29, stk. 3). Der er med forslaget allerede defineret en radius for VE-projekter, der potentielt kan have negative effekter for indsyn og udsyn, og øvrige betragtninger om hensigtsmæssigheden af lokalplansforslag bør vurderes ud fra de nationale hensyn defineret i planloven, eks. Landskabsbevarelse.

41- 43 Bedre mobildækning i hele landet

Landbrug & Fødevarer ønsker en forbedring af mobildækningen i hele landet, da det er af afgørende betydning for både livet og erhvervslivet på landet. Forslaget åbner muligheden for, at kommunerne kan give landzonetilladelser til opsætning af mobilmaster uden for eksisterende anlæg, hvis tilstrækkelig mobildækning ikke kan opnås ved eksisterende anlæg. Vi ser positivt på udvidelsen af rammerne for at forbedre mobildækningen.

Desuden indebærer forslaget, at opsætningen af antennesystemer og teknikkabe/-huse fritages for krav om landzonetilladelser, når de placeres på eksisterende master. Som en del af denne ændring fjernes kravet om forudgående naboorientering og muligheden for at indgive klager.

Landbrug & Fødevarer mener, at denne sidste ændring er problematisk, da naboer bør have mulighed for at fremsætte indsigelser mod opsætningen af antennesystemer og teknikhuse. Det er vigtigt at bevare en åben dialog og tage hensyn til eventuelle bekymringer, der kan opstå som følge af disse installationer.

44. Klageadgang

Ophævelsen medfører, at erhvervsministeren ikke længere kan fastsætte regler om klageadgangen, herunder om frist for indgivelse af klage mv., som pt. Fremgår af en særskilt bekendtgørelse. Reglerne om klageadgang forenkles dermed.

Landbrug & Fødevarer er positive indstillet over for, at regler om klageadgangen mv. ophæves i den nuværende bekendtgørelse, så der sikres en mere hensigtsmæssig adgang til reglerne for klageadgang direkte i planloven.

BEMÆRKNINGER TIL NATURBESKYTTelsesLOVEN

2. Bonusvirkning til lokalplaner

Ændringen indebærer, at kommunalbestyrelsen fremadrettet kan gøre undtagelse fra beskyttelseslinjerne ift. søer, åer, skove, fortidsminder og kirker i en lokalplan, der er tilvejebragt efter planloven. Fravigelse af beskyttelseslinjerne kræver dog en detaljeringsgrad, som der generelt kræves efter naturbeskyttelsesloven.

Se tilsvarende pkt. 25 vedrørende planloven.

Det er vigtigt, at der er tydelige henvisninger i både planloven og naturbeskyttelsesloven til de specifikke bestemmelser i hhv. naturbeskyttelsesloven og planloven således, at det sikres, at begge loves formål og bestemmelsernes hensyn varetages ifm. den samlede afgørelse.

Det formodes, at "særlige tilfælde" omfatter både naturbeskyttelseslovens §§ 18 og 19 (Se pkt. 5 i naturbeskyttelsesloven). Hvis dette er tilfældet, bør komma i pkt. 2 efter "§ 18, stk. 1" slettes, da det ellers fremstår som en indskudt sætning, hvor de særlige tilfælde kun omfatter § 18, stk. 1.

3. Ø-udviklingsplan

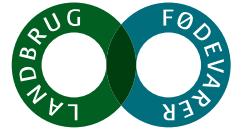
Tilføjjelsen indebærer, at miljøministeren kan – i medfør af en vedtagen ø-udviklingsplan efter planloven – inden for den udvidede strandbeskyttelseslinje gøre undtagelse fra strandbeskyttelseslinjen til placering af faciliteter i tilknytning til eksisterende anlæg eller bebyggelse, som f.eks. mindre isbod, enkelte, mindre sportsfaciliteter, enkelte, mindre lege- eller motionsfaciliteter eller en mindre bod til salg af lokale produkter.

Der bør være en tilsvarende henvisning i planlovens § 5 b, stk. 10 til naturbeskyttelseslovens § 15, stk. 1, for at sikre gennemsigtigheden mellem de to loves bestemmelser, formål og hensigt.

Derudover er det en utrolig specifik – og lang – ordlyd, som for overskuelighedens skyld i stedet kunne overvejes flyttes til lovforarbejderne med henvisning til, at det er en udtømmende liste.

Etablering af minivådområder på marker inden for strandbeskyttelseslinjen

Landbrug & Fødevarer skal pege på behovet for at give bedre muligheder for etablering af minivådområder på omdriftsarealer inden for strandbeskyttelseslinjen jf. Naturbeskyttelseslovens § 15 ff.

Med de gældende regler er der i praksis ikke mulighed for at anlægge et minivådområde inden for beskyttelseslinjen på trods af, at de i mange tilfælde vil give den bedste miljøeffekt. Effekten af minivådområder er størst, når minivådområdet placeres for enden af drænsystemet og renser drænvandet for nitrat fra det størst mulige opland. Hvis minivådområdet derimod placeres længere oppe i systemet, vil en del af oplandets drænvand ikke blive ledt igennem minivådområdet, men føres i stedet ud i vandmiljøet uden forudgående kvælstoffjernelse. Derfor er den ideelle placering af minivådområder ofte tæt ved kysten, i mange tilfælde inden for strandbeskyttelseslinjen.

Landbrug & Fødevarer skal på denne baggrund foreslå, at der sker en ændring af naturbeskyttelseslovens § 65b, så minivådområder omfattes af muligheden for at dispensere fra beskyttelsen i lovens § 15. En sådan dispensationsmulighed vil evt. kunne ledsages af kriterier i forhold til beliggenhed og udformning, hvilket vil kunne sikre en fortsat hensyntagen til naturmæssige og landskabelige værdier.

5. Nævnenes kompetence

Tilføjjelsen indebærer, at kommunalbestyrelsens afgørelse om undtagelse fra beskyttelseslinjerne ift. søer, åer, skove, fortidsminder og kirker, kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Det bør nærmere fremgå, om Planklagenævnet har kompetence til at prøve elementer af bestemmelserne i naturbeskyttelseslovens §§ 16-19 ud fra planmæssige hensyn ift. lokalplansafgørelsen. Disse hensyn kan være flydende i den samlede afgørelse.

Se desuden pkt. 2 under naturbeskyttelsesloven ift. "kommarettelsen".

BEMÆRKNINGER TIL LOV OM PLANKLAGENÆVNET OG MILJØ- OG FØDEVAREKLAGENÆVNET

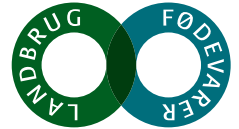
2. og 3. Retssikkerheden

Tilføjjelserne indebærer, at Planklagenævnet og Miljø- og Fødevareklagenævnet kan afvise en klage, hvis den ikke indbringes ved anvendelse af digital selvbetjening, medmindre klager er fritaget for obligatorisk tilslutning til Digital Post.

Derudover indebærer tilføjjelserne, at Planklagenævnet og Miljø- og Fødevareklagenævnet kan fravige forvaltningslovens § 19 om partshøring af sagens parter om nye oplysninger, som er relevante for sagen, hvis oplysningerne er gjort tilgængelige for parten via digital selvbetjening. Nævnene kan samtidig fastsætte en frist for parten til afgive en udtalelse, når nye oplysninger bliver gjort tilgængelige.

Manglende fremadrettet anvendelse af forvaltningslovens § 19 i klagesager vil være en væsentlig forringelse af retssikkerheden for den almindelige borger. Dette skyldes, at klager og andre parter på sagen – oftest – er privatpersoner, som ikke begår sig dagligt i retssystemet, herunder i systemets administration. Endvidere er det urimeligt, at man er nødsaget til løbende at følge sagerne uden konkret at vide, hvornår der sker noget, hvilket også skal ses i lyset af, at sagsbehandlingstiderne kan være meget lange. For eksempel bestræber Planklagenævnet sig ifølge deres hjemmeside kun på at afgøre sager indenfor 12 måneder. Af denne grund kan man heller ikke forvente, at parterne løbende orienterer sig om nye oplysninger på sagen i klageportalen. Derfor bør Planklagenævnet og Miljø- og Fødevareklagenævnet og deres sekretariater fortsat særskilt sende partshøringer ud til parterne.

YDERLIGERE BEMÆRKNINGER

Videre beføjelser for planlægning for VE i kystnærhedszoner

I henhold til Planloven og nærmere specifikt planlovens kapitel 2 a om planlægning i kystområderne, er det i dag praksis, at der er en generel funktionel begrundelse for opstilling af vindmøller i kystnærhedszonen, hvor vindforholdene er mere velegnede end længere inde i landet. Den administrative praksis anerkender dog ikke den generelle funktionelle begrundelse for solceller i kystnærhedszoner, selvom der også er en højere solindstråling ved kysterne, som har en dokumenteret positiv effekt på solcellernes ydeevne, på samme vis som vindforholdene i disse zoner har det på vindmøllernes effekt.

Det følger af planlovens formålsbestemmelse, at den også skal tage hensyn til klima på linje med miljø, natur samt vækst og udvikling.

Landbrug & Fødevarer vil derfor kraftigt henstille til at ændre vejledningen fsva. praksis ift. opstilling af vedvarende energi på land, så det fremgår tydeligt, at der også kan være positive effekter ved kystnær placering af solcelleanlæg. Færre skyer og genskin ved kysten kan betyde en højere og mere effektiv udnyttelse af opsatte solcelleanlæg (se vedhæftede bilag).

Derved præciseres det, at hensynet til klima i planlovens formålsbestemmelser varetages på ensartet grundlag, når der planlægges for etablering af ny vedvarende landenergi. Det er helt centralt ift. at opnå det førnævnte politisk fastlagte mål om at firedoble landbaseret vedvarende energi frem mod 2030.

Såfremt der er spørgsmål eller problemstillinger, der ønskes uddybet, står vi naturligvis til rådighed.

Med venlig hilsen

Henrik Borg Kristensen
Chefkonsulent

D 33 39 46 56
M 51 67 15 49
E hbk@if.dk